

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

Redacția, Administrația și
Tipografia:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Nu se răspunde sau se primește
comenzi sau se restituie.
Prețurile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Nu se mai primește în Viena
H. Kerschbaum & Vogler (Otto
Kerschbaum, Alois Kerschbaum, H.
Kerschbaum, J. Demmerer; în
Budapesta: A. F. Goldberger, Ec-
kstein & Co.; în Frankfurt: G. L.
Kerschbaum; în Hamburg: A. Steiner.
Inserțiunile: o serie
deosebită pe o coloană 6 cr. și
un număr pentru o publi-
citate mai mare după
tarifă și învoială.
Prețurile pe pagină a III-a o
sunt 10 cr. v. a. sau 30 burz.

"Gazeta" este în fă-careți
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un an: 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-zi de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și strălămate:
Pe un an: 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-zi de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la d. d. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
a administrației, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiului
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dărușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 6 cr. v. a.
sau 15 burz. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 245.

Brașov, Vineri, 5 (17) Noemvre

1893.

Nu se grăbesc.

Brașov, 4 Noemvre v.

Când am vorbit de progra-
mă d-lui Hieronymi privitor la
politica de naționalitate a guvern-
ului am arătat, că d-sa de când
a devenit ministru de interne s'a
gândit chiar și dela principiile sale
n-rii, ce le-a desfășurat câteva
zile înainte de intrarea sa în
guvern într'un discurs ținut în
alegătorilor săi.

D-lui Hieronymi a fost atunci
părere, că se cere de urgență o re-
vizuire a legii electorale, că censul
trebuie să fie egal și că nu este în
interesul statului de a mai susține
o excepțională electorală pentru
Transilvania.

Abia a trecut un an de
când și etă că ministrul Hiero-
nemi se declară gata a executa toate
măsurile, ce i se cer și ce nu i se
cer, relativ la succesiva introdu-
cere a administrației de stat, pen-
tru toate găsese că a sosit timpul,
când reforma legii electorale nu o
putea fi o „problemă urgentă“.

Deputatul opozițional Hollo,
când în ședința de Lună a die-
tăi a cerut o oportunitate de a
discuși cu ministrul de interne
pe declara și rezultatul a fost,
când am disc, că d-lui Hieronymi
vede necesitatea de a se grăbi
această reformă.

Adevărat, că ministrul de in-
terne n'a negat, că ar fi necesară
reforma legii electorale, d-ru
dise, că aceasta mai are timp, nu e bine
a fi grăbită, căci ea atinge prea
multe interese și poate provoca multe
dificultăți politice. La timpul său d-sa
încearcă să delature anomaliele
ale legii electorale printr'o novelă, d-ru
deocamdată nu consideră ca o pro-
blemă foarte urgentă prezentarea unui
proiect de lege și în privința
acestei.

Sunt aproape cinci-spre-dece ani,
când la diferite ocazii s'au con-
statat în dietă anomaliele legii elec-

torale și s'a cerut delaturarea lor.
Totdeauna însă răspunsul a fost,
că revisuirea legii electorale mai
are timp, că deocamdată legea ex-
cepțională din Transilvania este o
armă puternică în mâna guvernului
unguresc, de care nu vrea să se
lipsescă. Micșorarea censului și lăr-
girea drepturilor politice ar da nu-
mai nutrement agitației națio-
nale a Românilor și acesta nu este
în interesul supremației maghiare.

Cam de soiul acesta erau ar-
gumentele, ce se aduceau întotdeauna
pentru amânarea revisiunii și ni-
mic nu ne îndreptătesce a crede,
că astăzi nu se cere amânarea ei
totu din asemeni considerații.

Ministrul Hieronymi a vorbit
numai adevărul, când a disc, că re-
forma legii electorale atinge prea
multe interese, ceea ce cu alte cu-
vinte vrea să dică, că ea atinge ina-
inte de toate interesele de egemonie
maghiare și o astfel de cesiune deli-
cată nu e bine să se rezolve de-a
ruptul capului.

Deputatul Hollo e de altă pă-
rere. Cel puțin din vorbele lui
suntem în drept să conchidem, că
nu împarte vederile majorității în
privința oportunității revisiunii legii
electorale. Elu disc cu drept cu-
vânt, că tuturor reformelor ar
trebui să premergă lărgirea dreptu-
rilor politice ale cetățenilor, care
este un postulat al civilizației.

Este timpul suprem, dise
Hollo, ca să se estindă dreptul elec-
toral. Căci dacă dieta, fiă din te-
mere, că prin micșorarea censului
electoral ar intra întrinsa mai mulți
deputați ai naționalităților, fiă din
motive de oportunitate, ar neglijă
datoria aceasta, poate să vindă un timp
în care elementele, ce sunt adă escluse
dela exercitarea drepturilor constituțio-
nale, vor lua mijlocele pentru dobân-
direa drepturilor din izvoare, afară de
cercul constituției.

Majoritatea dietei însă, adop-
tând vederile d-lui Hieronymi, a
răspuns motiunea propusă de de-

putatul Hollo și așa cei cu „mul-
tele interese“ se pot liniști, căci
multă vreme încă nu i va amenința
o revisiune a legii electorale în po-
ziția lor privilegiată.

Astfel știu să facă destul Un-
guriu dela putere postulatelor civi-
lizației. Căderea contelui Taaffe
și a proiectului său de reformă elec-
torală i-au încurajat de-a amâna
delicată cesiune a revisiunii legii
electorale.

D-lui Hieronymi are deocamdată
destul de lucru cu revisuirea legii
comunale, ce are de scop să pune
o mai bună temelie sistemului cen-
tralist-maghiarisător. De drepturile
politice ale cetățenilor români, slo-
vaci, sârbi etc. va ave vreme să se
ocupe și mai târziu, de va fi de
lipsă și va mai rămâne până atunci
ministru.

Dacă acești cetățeni sunt și
nu eschizi dela exercitarea dreptu-
rilor constituționale nu împorță,
ceea ce împorță este numai ca să
respecteze constituția și să îmbrăți-
șeze limba și cultura maghiară.

Halal de o acțiune de reformă
ca acesta!

CRONICA POLITICĂ

— 4 (16) Noemvre.

Foile, ce le-am primit adî din Bu-
dapesta, vorbesc în serios despre dimisia
ministrului Csaky. „Magyar Hirlap“ spune,
că Csaky se va retrage, d-ru va lua parte
activă la desbaterile din camera magnați-
lor asupra proiectului căsătoriei civile.
Deja se și fac combinații cu privire la
urmasul lui Csaky. Se da, ca sigur, că
portofoliul de culte și instrucțiune pu-
blică îl va primi contele Iuliu Andrássy,
actual secretar de stat la ministerul
de interne.

Se știe, că cardinalul Laurențiu
Schlauch, episcopul catolic dela Oradea-
mare, a adresat Coronei un memorand
cu privire la proiectul de lege despre in-
troducerea căsătoriei civile. Acest memo-
rand îl găsim pentru prima oară publi-

cată acum în foile ungueresc. În elu se
arată vederile bisericii catolice față de că-
sătoria civilă peste tot, pe care o combate
cu totă hotărârea; mai ales însă căsătoria
civilă obligatorie este combătută cu inver-
șunare. Sa arată, că acest proiect de lege
vătămă nu numai conștiința credincioșilor
catolici, ci și a tuturor celorlalți creștini;
el nu corespunde raporturilor politice ale
țării și tinde la știrbirea vieții religiose-
morale a poporului, ceea ce și pentru stat
este păgubitor.

Ca răspuns la acest memorand,
ministrul ungueresc de justiție, din însă-
rcinarea guvernului, a prezentat Coronei
un alt memorand, care încă nu este
publicat până acum și în care se arată
vederile guvernului. Dintre aceste două
memorande, Corona a acceptat memoran-
dul în care s'au arătat vederile guver-
nului, în timpul ce memorandul lui Schlauch,
ca și combaterile primatului dela Strigoni-
u, au fost respinse din partea Coronei.

Din Paris se telegrafiază, că în 14
Nov. deschizându-se camerele franceze,
d-lui Blanc, președinte de vârstă al Ca-
merei, constată, că noua legislație se des-
chide în împregiurări fericite, după minu-
tatele sârbării, în timpul cărora s'a să-
vârșit, în mijlocul entuziasmului, unirea
Franciei și a Rusiei. Nicol-o dată nuse va uita
nemuritor depeșă, în care un marini-
mos împărat a întărit alianța celor
două țări, afirmându sentimentele lor paci-
nice. Franca nu e singură, când are lângă
ea o mare putere n'are de ce să se tîmă
în viitor și trebuie să-și păstreze toate spe-
ranțele sale (aplaude).—D-lui Casimir Périer
a fost ales președinte provisoriu al Ca-
merei cu 295 voturi contra 195 date d-lui
Brisson. D-nii de Mahy și Lockroy au
fost aleși vice-președinți provisorii. — La
Senat d-lui Challemel Lacour a amintit
visita marinarilor ruși, care a fost acla-
mată în tota Franca. Dacă senatul ar fi
ținut ședință, ar fi fost teroizat și unso
aclamațiunile sale cu acele ale întregii
țări. Suntem încredințați, adăuse d-nsul,
că simpatiile celor două țări sunt dura-
bile, căci să razimă pe interese, cari nu
sunt opuse în nici un punct al glo-
bului. Senatul trimite Țarului și întregii

FOILETONUL „GAZ TRANS.“

Nevasta judecătorului.

Narațiune, de H. Milke.

Judecătorul Fridrichs s'a fost lo-
s.

Era un eveniment pentru cercurile
orașului; nu se aștepta nimeni
ca ceva n-odată dela mire, n-odată dela mi-

Total s'a petrecut în tăcere și în
secreț, ceea ce a contribuit numai a es-
mirarea generală.

Mai mult încă erau însușirile păre-
logodite, cari constituiau obiectul critice.
Când trecea ca tip al unui „burlac juristic“,
fi d-ru în glumă prieteniului lui. Fri-
dichs trecuse tocmai peste 40 de ani și
nu ar fi jurat, că el nu va con-
sta n-odată „îndatoriri matrimoniale“.
Când era cunoscut ca un juris-consult
de conștiințios, puțin pedant, om
de înfățișare serioasă și nefățarnă.

Și acum n'a făcut numai o partidă
bună, ci chiar strălucită, în toate privințele
strălucită, atât ce privea poziția socială a
miresei, cât și ce privea însușirile ei frum-
mose corporale și spirituale, și nu în rândul
din urmă mijlocele ei materiale.

D-na de Wertheim era, ce e drept,
văduvă, primul ei bărbat fusese cifer
și murise înainte de 3 ani, după ce timp
de 2 ani a avut norocirea a putea dice,
că una din cele mai bogate și adevrate frum-
seti ale orașului este soția lui.

Ea după mărtașa lui se retrăsese cu
totul de societate și acum abia s'a ară-
tat tînăra văduvă de 25 ani în cercurile
de mai înainte, unde îndată și fu încunju-
rată de peștorii de tot soiul, și iată că
se și logodi deodată cu acest holțiu tă-
cut și serios.

Lucrul acesta nu l'u prea înțelegeau
mulți. Elu aduse cu sine, că de-odată jude-
cătorul era privit cu alți ochi. Elu se
pricepea d-ru nu numai de a tracta cu cri-
minalii înaintea senatului penal, ci avea

și darul de a mișca o inimă de femeie.
Acosta nu se credea dela elu.

Critica lunei încă nu amușise, când
părechea plecase deja să facă o călătorie
de nuntă. Numai după reîntorcerea lor,
începu să se deda lumea cu evenimentul
acesta și numai unii peștorii desamăgiți ai
Alicei prețeau o căsătorie nenorocită. „Ti-
năra nevastă este o damă de modă nervo-
să“, — d-ru ei, „care n'are sens decât
pentru giuvaere și rochii strălucite. Bărba-
tul era un pedantic om ce se oufunda
de dimineață până seara între acote; cum ar
fi putut d-ru, să se înțelgă acești doi?“

Ajunseră și la urechile părechei nouă
aceste vorbe, însă ea rideau despre ele.
Căci ei trăiau fericiti. — Ce să d-ru de-
pre ei, era așa, și totuși nu era așa. — Ali-
ce nu era numai o damă de societate, că-
reia îi ertau mijlocele să se îmbrace cu
gust și bogat, ci ea avea și înclinare
spre căznici și conversa cu soțul ei chiar
și asupra afacerilor lui serioase. Și judecā-
torul prin iubirea sa, se simțea mult în-
tinerit, așa că, severul judecătoru crimi-

nalt n-odată nu mai era de recunoscut în
casa lui.

Ast-fel lumea trebuia de-ocamdată
să se mulțumescă cu acest rezultat, fiă
că avea s'au nu, simpatia pentru noua pă-
reche.

Judecătorul venise dela tribunalul ve-
selu și voiosu. Ședința se terminase adî
curând, p-odată elu s'a grăbit adî pu-
țin la pertractări, deși de sigur nu în pa-
guba dreptății, căci astăzi era ziua născu-
rei sale și elu se bucura la după-amăza li-
beră, la mica societate ce avea să se întru-
nescă din acestu incidentu, și mai ales, că
putea să-și petreacă cu Alice.

Ea în dimineața acelei zile îl încăr-
case cu daruri bogate, masa era plină de
cadouri, cari escitară mirarea și alu căroru
prețu i făcu o impresiune aproape umilitore
Ridându ea i făcu reproșuri, îl îmbrățișă
și dise: „Nu sunt eu a ta? Ce e alu meu,
nu e și alu tău? Nu sunt vrednic acei
bani reși, ca să mi-i totu amintesc!“

„Acuma știu, că am luat de nevastă

amilii imperiale omagiul respectului său și salută în această înaltă amicitie speranța păcii și o garanție nouă pentru civilizație.

In cauza gimnasiului dela Blășiu.

Atragem atențiunea publicului românesc asupra următorului apel, ce s'a trimis din Blășiu în mai multe părți și asupra căruia vom reveni:

Suntă ani o sută cincizeci și cinci, de când providențialul episcop, Marele Inocențiu Micul-Klein, a concepută idea înființării școlilor din Blășiu. Bărbat cu suflet mare, încredințat în sântenia propusului său, și în ajutorul lui Dumnezeu, el se puse pe lucru și dobândi dela generosul domnitor Carol al VI-lea (III-le) favorul, să schimbe domeniile episcopesci din Sâmbătași și Gherla cu castelul și domeniul din Blășiu. Clerul adunat în sinod, vădând succesul încordărilor uriașe, făcute de preadepnul său Arhiepiscop, întru atâta s'a însuflețit, încât pentru realizarea marelui scop s'a obligat a contribui suma de 25,000 fl.

Așa s'a întrecut atunci, în dărniciă, clerul cu arhiepiscopul său și chiar cu Cezariul!

Astfel la 11 August 1738 s'a începută clădirea școlilor și a monasterului și s'a terminat în 1747.

Petru Paul Aron, vrednicul urmaș al Marelui Inocențiu Micu, continuă cu zel și resignațiune opera premergătorului său și în toamna anului 1754 s'a deschis școlile din Blășiu. „Poporului, ce era întru întunecătură, i-a răsărit lumina mare!”

Peste trei sute școlari se încălțiau la rațele binefăcătoare ale sarelui, ce a răsărit din Blășiu. Inșețat de cultură alergă fiul poporului român din toate părțile la acest izvor de lumină, unde generosul Arhiepiscop Aron și mulți își împărțeau în toată ziua pâinea sa, în Dumineci și sărbători îi providea și cu fiertură; pe mulți îi îmbrăca, multora le cumpăra cărțile de lipsă.

Gregoriu Maior, episcopul de pie amintire, puse coróna binefăcătorului prin fundațiunea de pâine pentru două sute de școlari. Blășiul deveni un centru cultural și binefăcările lumii de aici se revăreau departe chiar și peste marginile patriei noastre.

Dér nici abnegațiunea lui Aron, nici toate jertfele vrednicilor săi urmași, nu au putut asecura de ajuns subsistența acestor școle pe timpuri înaintate.

Cu diverse reforme ale învățământului s'au ivit totdeauna și noi lipse materiale, cari reclamau noi jertfe. Așa s'au făcut școlile normale (primare), s'a reorganizat gimnasiul, s'a făcut liceu și în fine s'a completat la gimnasiu superior; lângă gimnasiu s'a înființat preparandiul și în timpurile mai dincóce, sub ocârmuirea

neuitatului Metropolit Vancea, ne mai corespundând edificiul cel vechiu al școlilor elementari, s'a ridicat nou institut preparandiului cu trei cursuri și normală cu trei clase, s'a zidit sala de gimnastică, s'a înființat sala de desen după prescripțiile legii și aceste s'au provădit, după putință, cu aparatele trebuincioase. Gimnastica și desenul introduse au reclamat să se aplice și profesori de specialitate; s'a creat muzeu istoric-filologic; s'a despărțit cel de naturale de cel de fizică și chimie și cu mari sacrificii s'au provădit deocamdată cu cele necesare; s'a înmulțit bibliotecă profesorilor cu noi opuri didactice și științifice; s'au adaptat sale de propunere după numărul școlărilor; s'au făcut ameliorări și reparări în edificiul gimnasiului și alte multe, cari toate au desecăț fondul, din care se susține gimnasiul. Și toate acestea jertfe materiale încă nu s'au ajuns. De un șir de ani fiind prea mare numărul școlărilor din ol. I-mă, astfel în toamna anului 1892/3 s'a deschis curs paralel pentru prima, în anul școlastic ourent și pentru a doua, în viitor ni se impune greutatea de a avé cursuri paralele succesiv și pentru a treia, eventual și pentru a patra clasă, considerând, că numărul studenților gimnasiului înmatriculați cu începutul anului curent este 491. Imprejurare îmbucurătoare este această frecuență de școlari și în cursurile paralele, căci se deschide loc pentru toți aceia, cari doresc să-și însușească cultura și o creștere la gimnasiul nostru; dér ridicarea claselor paralele, este împreună cu spese mari: o nouă aripă va fi neapătat de lipsă să se adaugă la gimnasiu; ér proporționat cu înmulțirea claselor, trebuie să crească puterile didactice. Astăzi însă fondul de instituțiune prin amintite spese și prin calamități venite asupra oelur mai însemnate resurse (cari sunt morile fondului basilitan) așa s'a exaurit, încât nici lipsele curente de până aici nu le mai pôte acoperi, necum să întempeie nouă greutăți, ce se impun în mod imperativ, dintre cari vom aminti numai următoarele:

a) După prescripțiile legilor vigente și după caracterul gimnasiului nostru, tinerii chiamați pe cariera profesională, după absolvirea facultății teologice au să urmeze la universitate cursul de trei ani cu mari spese, cari pică în sarcina fondului.

b) Salarele profesorilor nu mai corespund pozițiilor lor sociale, nici la împrejurările de timp și de loc, cu totul diferite de acelea, când s'au sistemizat salarele așa, cum sunt astăzi. De aceea urcarea salarelor este o necesitate imperativă, căreia trebuie făcut destul cât mai curând, chiar diu punct de vedere didactic: în interesul bine înțeles al progresului, căci binecunoscut este, că profesorii în ocupațiunile lor literare și științifice, fiă pentru școală, fiă pentru calificarea lor ulterioară, nu este permis să fiă conturbați de grijile diluice ale subsistenței. Acesta este motivul pentru care

atât în statul nostru, cât și în alte state europene se tractează serios chestiunea înmulțirii salarelor profesionale.

Noi, avisați în acest respect numai la puterile noastre, dator suntem să ne îngrijim de timpuriu, ca să prevenim ori-ce ocaziune de ingerință nedorită, când apoi ar fi „prea târziu“.

c) Fondul de pensiune al profesorilor dela toate institutele noastre din Blășiu, întemeiat numai de acum trei ani, are lipsă de o însemnată dotațiune extraordinară, ca să fiă în stare de a suporta pensiunile eventuale.

d) Progresul în studii este condiționat și de manuale bune școlastice, după cerințele didacticei moderne, și de alte multe mijloce de învățământ, câte potesc pedagogia mai nouă, carea introduce intuițiunea și în filologie (de aci lipsa materială ist-filologică). Aceste lipse adeno simțite în școlile noastre trebuie să se delature cu ori-ce sacrificiu, pentru ca să susținem învățământul la nivelul dorit.

Compunind aceste cerințe neapărate în alăturare cu starea fondului, ne aflăm constrinși a face oălduros

Apel

cătră totă inteligența civilă, căreia îi zace la inimă sustarea și înflorirea școlilor din Blășiu; apelăm la abnegațiunea tradițională a clerului nostru, la caritatea întregului popor al provinciei metropolitane gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, rugându-i pe toți ca în starea materială precară, în care se află gimnasiul cel mai vechiu românesc, să-și vină întru ajutor cu obolul său. Cu deosebită încredere adresăm această rugare tuturor acelor P. T. Domni, cari au să mulțămescă — măcar și numai în parte — starea lor prezentă institutilor culturale din Blășiu. Privesc în acest apel glasul rugător al unui parinte strimtorat materialicesc fără vina lui, și avisat la ajutorul fiilor săi. Consider, că gimnasiul nostru în trecut departe de a pretinde ceva jertfă pentru susținerea sa, a dat fiilor săi și la fii fiilor săi sufleteci totă înlesnirea de a-și percurge cariera gimnasială (ce aiea i-ar fi costat mari spese): n'a luat didactru, a liberat pe mulți și de bagatela taxă de înscriere 2 fl., a dăruit cărți ca premii și spre folosință, a dat ocupațiuni laterale împreunate cu remunerațiune, a împărțit ajutoare de bani și a contribuit și contribuie și acum la însemnatul beneficiu de pâine.

Acestă generoasă dărniciă reclamă astăzi recunoștința tuturor acelor, asupra cărora s'a revărsat și cari în trecut au fost crățați chiar cu espunerea subsistenței gimnasiului în viitor. Facă la rândul lor jertfă pentru jertfă; retribuie mamei, de ce ea s'a lipsit pentru fii.

Binevoitorii acestui vechiu și meritat foanlar de cultură sunt rugați a trimite ofertele lor marimose de adreptul Prea veneratului Consistoriu Mitropolitan greco-catolic din Blășiu (Casa centrală arhiepiscopescă în Blășiu, Balázsfalva) înapoiind oălele de colectă cu rezultatul obținut cel mult până la 15 Ianuarie 1894, ținând seamă, că adevărat ajutor este numai cel dat la timp și că „bis dat, qui cito dat.“

Blășiu, 26 Septemvre 1893.

Iosif Hossu, Ioan German, directorul gimnasiului. Alesiu Viciu, deleg. corp. profesoral.

Măsuri draconice în contra școlilor românesci din com. Aradului.

În adunarea comitatensă dela Arad, ce s'a ținut la 14 Noemvre n. o., a fost primită „cu mare însuflețire“, după cum raportează foile unguresci, un proiect din cele mai draconice, care tinde la deservita nimicire a așa dizei autonomii școlilor române din acel comitat.

Proiectul a fost lucrat din partea unei comisii anume însărcinată cu acesta din partea comitetelor administrative a comitatului și orașului Arad. Motivul la aducerea acestui proiect a dat o plan-gere a inspectorului unguresc de școle

Varjassy, care „constată“ despre învățământul român din acel comitat, că „nu-și stăruie capul de loc cu limba maghiară“ și — prin urmare — sunt neglijenți în împlinirea datorinței lor.

Proiectul constă din șase puncte, în cari se prevede luarea următoarelor măsuri: Comitetul administrativ al comitatului va redigia nisece protocoale de visitațiune școlare. Aceste protocoale vor fi păstrate de învățatori în sala de învățământ și ocaziunea visitărilor oficiale se vor ține semna în ele observațiunile inspectorilor ung. de școle, ale medicului de ceret comunală, cum și ale membrilor clerului școlar, cari încă sunt datori a vizita școala.

Pentru controlarea învățământului notarii comunali sunt datori a vizita școlile de pe teritoriul lor, cel puțin o dată în săptămână, notarii de ceret cel puțin de două-ori; cele esperiate să le însemneze protocoalul de visitațiune, ér în cas de neglijențe mai mari au să raporteze școlărilor de ceret său inspectorului ung. de școle.

Pentru școlile din comunele române gr. or. sunt de a se statori, câte câte pentru învățarea limbii maghiare sunt lipsă; acestea toate au să se trimită prin riei comunale pe lângă rambursul postei. Primăriile sunt obligate a soote numai o cătră cărțile dela postă și a-le plăti din cassa comunală, eventual din bani imputați pe numele comunei. Cărțile se vor preda învățătorilor, cari numai decăt vor avé să le împartă între școlari, ér prețurile lor are să se încasseze dela părinții școlărilor, în cas de lipsă, pe calea litigațiunei; eventual se vor plăti din aceste școlare. Mijlocele de învățământ, care lipsesc, sunt a se procura din oficiu, prețul lor este a se solvi din amănunt pentru absențele școlare, ce vor începe în anul viitor.

Pretutindenea să se procure clopoturi pentru școle, cu cari să se aveseze părinți și superiorii școlari la împlinirea datorințelor.

Inspectorul r. de școle este înșețat să arate numărul acelor școle școlare profesionale, cari nu corespund cerințelor legale și pentru cari cu toate acestea, ocaziunea comasărilor, pe baza legii din 1868, li-s'au dat teritorii de pământ, fundațiuni școlare. Acestor școle li se interdice folosirea acelor teritorii, cari vor administra separat pentru întemeierea unor fundațiuni, din cari să se înmeze cu timpul școle comunale, etc.

Observăm încă odată, că toate aceste măsuri au fost primite „cu mare însuflețire“ de adunarea comitatensă dela Arad, așa că nu mai rămâne, decăt punerea în practică. După toate acestea, mai pôte ore vorba de o autonomie școlară, când cel din urmă slujbaș unguresc are dreptul să-și intre în școală când îi place?

Din pašalicul Făgărașului

Bran, Noemvre 1893.

Nu putem dice altoeva, decăt și-au făcut de cap volnicii cărmănit dela Făgăraș, Români vădând, că nu mai pôte fi vorba de lege și dreptă, vădând că ei nu și mai potă eseroita ședințele municipale drepturile, ce li le legea, au trebuit să se retragă ască cend cu totul dela afacerile publice ale acestui nefericit comitat, și așa aici pôte domni în răsfa și după placul volnicia și neînfrânatul arbitriu al cărmănitărilor oficioși.

Vind ei să dea încă o puternică prea caracteristică probă, despre ce se potă face, în ședința municipală din Octomvre au mijlocit o hotărare, ca să se facă la regim și la dieta o reprezentățiune, în care să se ceară introducerea administrației de stat, cât mai curând în Transilvania. Motivele și textul adresei nu s'au statorit în ședință, ci s'a decăsimplu, cu adresa să o compună în nume comitatului, și să o trimită la locul vrednicului și — din scandalele cu oăle

o risipitoare, care trebuie pusă sub ouatelă“, răspuse el glumind, și amenințând ușor cu degetul adăuse: „Nu de mult am vădit o socotelă dela giuvaergiu tău, — o sumă cu patru cifre.“

„Dér achitată“ — răspuse ea cu un suris triumfător.

Cei doi soți prândiră voioși împreună, prândul era adă corespunător dizei festive și judecătorul nu mai încetă să laude bucatele.

„Eu, dragă, găsesco, că bucatăreasa merită adausul la simbria de care s'a rugat atât de mult“, dise el. „Nu înțeleg de ce i-ai refusat.“

„Astăzi meritul principal, în ce privește prândul, imi revine mie“, răspuse Alice. „Tu, fresce, ér vei voi să contestezi această.“

Judecătorul îi apucă mâna cea mică și fină și o sărută între. „Acesta este omagiul meu, cocónă. Dér fi dreptă. Ioana ferbe bine. De ce nu voesci să o recunoști? Pentru cele câteva măci? Gândesc-te numai, câtă cheltuesci tu. Ecă-tă îți spui,

Anton mi-a istorisit, că adă au fost deja 3 cerșitori aici, și a primită fiă-care câte-o marcă! Și la servitorii tăi vrei să te scumpești, vré mica mea soție să fiă scărăită?“

„Tu vorbesci ca un apărător, nu ca un judecător. Ei bine, de ore-ce soțul și stăpânul meu intervine cu cuvântul său de putere pentru Ioana, i se va da ce dorește.“

„Nu cuvânt de putere, draga mea. Eu vorbesco și aici ca judecător, e drept, ca lucrul bun să fiă bine plătit; mi-se pare mai puțin la loc, că ai cinstit așa de risipitor pe cerșitori.“

„Nu se va mai întâmpla, Ernest.“

„Nu cum-va te ai supărat, draga mea? Mă sci, că sunt un vechiu jurist pe dant și-ți țin prelegeri fără folos.“

„Nu, nu!“ asigură ea, dér tot și să observa din surisul ei, că era puținel supărat. Cu puține cuvinte prietinoase îi succese judecătorului să delature și această mică supărare.

(Va urma).

ciulă de câni și cu cuțitul din Viștea —
pea binecunoscutul nostru vice-spanu.

Apoi dă i pace, că vice-spanulă Ka-
pocsanyi Mór, spre îngrozirea și inspăi-
mă-tarea tuturor, a și compus, după pro-
priile sale vederi, și a trimis regimului,
diete și tuturor municipiilor din țară
teribila adresă, pe care am văzut-o pu-
bluată și în numărul dela 2 (14) Nov. o.
alt „Gazetei Transilvaniei“.*)

Dér pentru numele lui Dumneșeu,
unde sunt stările descrise în acea teri-
tuliă adresă? De sigur numai în fantasia
lăsfântată a năzdrăvanului autor. Eță,
eș au lucrat cârmuitorii actuali ai Făgă-
rașului întotdeauna, așa oă după cum s'a
mai accentuată, nici oei mai periculoși a-
genți provocatori, nu ar fi putut aduce lu-
erul acolo, unde l'au adus ei, spre marea
daună a statului și a comitatului.

Și pentru ce toate acestea? Simplu și
pur numai ca să turbure și să agite spi-
rit-le și să neliniștească populațiunea ro-
mână a acestui comitat, creșdnd, că nu-
mai astfel, numai cu denunțări josnice își
vor asigura câte-un bun os de rosu
și-și vor întări poziția, în care au ajuns
din fatalitate și prin volnicia.

Căț amplotiați români n'au fost hui-
duți pentru cause de nimica din post, și
numai pentru-oă sunt Români, ceea ce
eclatant o dovedește și osul o desti-
tinarea fisolgăbirului Popeneacu dela Bran, &
care publice și fără sfială se lauda odată
în gura mare, că el ține cu Ungurii, în
timp ce de altă parte șicana fără cruțare
goșele grănițeresci din cercul Branului,
prefăcându-le în școle comunale. Și acum,
care-i este răsplata din partea Ungurilor?
Fia această răsplată un exemplu înaintea
catoror oșcolora, cari prin servilism căută
a-și asigura grația contrariilor noștri.

O victimă a acestor persecuțiuni este
și nefericitul, acum pretor în Bran, Al-
dălea Mețianț, carele oă protopretore la
Arpaș, pentru cause de nimica, a fost
osot din post și după o gâtuire mai de
doi ani a fost declarat de nevinovat și
pensionat, și apoi pus oă pretor în
Bran, unde copleșindu-lă puterea sfășietore
a chinurilor sufletești, suferite în decur-
șul lungi și netrebniciei cercetări, zace
paralizat spiritualmint și corporalminte,
compătimit de toți cei cari îl ouoscoș,
și dureros deplăns de soția și numeroșii
sei copilași.

Șile de jale și șile de suferințe sunt
aocștea pentru noi, dera n'avem oă face.
Noi, prin ucacele și volnicia fișpanului și
prin arbitriul destrănat al vice-spanului,
amtem școși din posibilitatea de a ne
mai exercita drepturile năștre octășenesci
municipale.

B.

SCIRILE ȘILEI.

— 4 (16) Noembrie.

Deschiderea camerelor române. Con-
silul de miniștri români a autorisat pe
d. președinte al consiliului să supună sem-
năturii Regelui decretul pentru convo-
careă Corpurilor legiuitore, pe șina de 15
Novembre v.

—x—

Ateneul român din București. Lunș
oera membrii Ateneului român s'au adu-
nat în sala de pictură a palatului Ate-
neului, sub președinția d-lui C. Esarcu
pentru a stabili programul lucrărilor și
al conferințelor ce se vor ține în ou-
ventul acestei ierni. După câte-va cuvinte
bine simțite rostite, de d. Esarcu, care a
remințit idealul, ce și-au propus fun-
datorii Ateneului, s'a procedat la formarea
sețiunilor. Sețiunea literară și de bele-

arte a ales președinte pe d. V. A. Urechiă;
sețiunea de șiințe politice pe d. C. Esarcu
și sețiunea de șiințe positive pe d. P.
Aurelian. S'a mai discutat și cestiunea
înființării unui buletin al Ateneului și s'a
stabilit în parte și programul conferin-
țelor, pe cari le vom publica, când vor
fi definitiv fixate.

—x—

Jos cu apotecile. În Germania și Aus-
tria s'a porit o mișcare a medicilor,
oșre are de țintă desființarea farmaciilor
și însarcinarea medicilor cu prepararea și
dispensarea doctoriilor la bolnavi. În me-
morandul ce lă va înainta corpul medi-
cal d-lui Germania cătră parlament, se
face provocare la libertatea industriei,
la necesitatea, ca medicul să pörte la sine și
să fiă în drept a administra bolnavul
medicamente în casuri grabnice. Farmaci-
tul adese-ori, prin neespedarea conscien-
țioasă a medicamentului, zădărniceș opera
medicului, ba îl și compromite, pe când
având acesta lécurile la discrețiunea sa,
mai ușor pôte lua răspunderea traten-
tului. Poporul mai șeraoș ar șăsi cu
parale mai puține ajutor în cas de
bolă.

—x—

Tratatul comercial germano român.
Se telegrafiază din Berlin, că consiliul
federal a aprobat tratatul comercial cu
România.

—x—

Călătorii, în de siècle. Din Veneția se
telegrafiază următoarele: Mai mulți călători
ai trenului accelerat Bologna-Veneția au
fost espuși Sămbăta trecută unei mari ne-
norocii. Apröpe de *Monfelic*, cupeul din
urmă al trenului și-a pierdut de-odată,
oă prin minune, toate rötele și cupeul, în
care se aflau două femei și 6 bărbați, a
deraiat, după șgduituri teribile. S'a îno-
put apoi o călătorie ne mai pomenită. Că-
lătorii voiau să avizeze pe conducătorul
trenului despre primejdia în care se aflau,
dér aparatul de alarmă nu puté funcționa.
Șbirau din totă suștă, dera în zădăru,
nu-i audia nime. Trenul înainta o' o iușă
neună, ér călătorii ultimului cupeu își
pierdură cu toții preșența. Un pod oă
fost sdrobít de cupeul fără röte. În fine,
după o cale de 15 Chilm., trenul se opri
în apropiere de *Stanghetta* și bieții căl-
torii au fost mântuiți din grozava situația
în care se aflau. Starea sănăității ueia din-
tre femei inspiră ingrijiri.

—x—

Reuniunea brașovenă de patinată a sta-
bilită pentru șesonul diu eștă un urmă-
torele preșeri de abonament: Pentru mem-
brii, cartă de membri 3 fl., pentru nemem-
brii cartă de abonament 3 fl., pentru copii
membri 1 fl.; pentru copii membri-
lor 2 fl. (valabile numai diu); pentru pri-
vitori 1 fl., cartă pentru străini 1 fl. (vala-
bilă 14 șile). Taxă de primire pentru mem-
bri noi 2 fl.; taxă de înscriere pentru abo-
nași 1 fl. Membrii din anul trecut, cari
nu și vor șocöte cartele de membri până
la 25 Nov. a. o., vor fi șterși din lista
membriilor. Nemembrii, cari nu și vor
șocöte cartele de abonament până la 5
Dec. a. o., vor plăti o taxă de întârșiere
de 50 cr. Carte șilnice pentru patinatori
pentru o intrare 30 or., Dumineca 40 or.,
în timpul șicului 50 or., pentru membri
și abonași 10 or. Pentru privitori: o in-
trare 5 or. Dumineca 10 or., în timpul
șicului 15 or.

—x—

Horvath Gyula, deputat în camera
maghiară și vice-președinte al clubului
Apponyi, a sosit Sămbătă în București și
a descins la hotelul Continental. D lă
Horvath, dice „Timpul“, va rămăne în
România mai multe șile.

—x—

Cabinetul nenorocoș. Actualul cabi-
netul italian funcționează de 14 luni,
sub președinția lui Giolitti. În acest șic
timp și-au murit patru miniștri, cari
faceau parte din el, ér ală cincilea, *Santa-
Maria*, într'atăta a fost pătruns de zodia
nenorocoșă a cabinetului, înoată de frică,
să nu möră, și-a dat dimisia.

Concertul șicului orășenesc, ce se va
da astă-șeră în hotelul „Europa“, are un
program foarte bogat și variat. Între
altele amintim „Somnuroșe păserele“ ro-
manșă de Dinicu, „Doi ochi...“ romanșă de
Ventura. La cererea generală se va cânta
„Visul unui rezervist“. Inceputul la
8 öre.

Personalul medical al României.

Dintr'un raport al d-lui Dr. Felix,
profesor la facultatea de medicină din
București, eștragem următoarele date asu-
pra șicului sanitar în România:

714 doctori în medicină, 445 Români
și 269 străini;

40 licențiași în medicină, 28 Români
și 12 străini;

117 medici-veterinari, 116 Români și
1 străin;

433 licențiași în farmacia, 270 Ro-
mâni și 163 străini.

14 chirurși-dentiști cu titluri academice
1 Român și 13 străini;

22 dentiști fără titluri academice, 7
Români, 15 străini;

3 dentiști clasă II, toți străini;

513 möșe, 390 Romăne, 123 străine;

281 sub-chirurși-vaccinatori, 255 Ro-
mâni, 26 străini.

Un progres al medicinei constă în
specializarea, în desvoltarea unor special-
ități, cari reclamă un șticu special mai
înelungat și o dexteritate manuală oșer-
bită. Totă lumea recunoșoe unor special-
ități dreptul de eșistență, ca specialitate,
pe lângă chirurgia, obstetrica, gynecologia,
oculistica, mai eșistă însă și alte special-
ități, dintre cari una, chirurgia dentistică a
fost și este tratată ca un copil vitreg al
medicinii generale, oă o ramură inferioară
de competiția bərbierilor. Statele
Unite ale Americii au dat impulsione pen-
tru intrarea artei dentistice între special-
ități medicinei. Germania a urmat acest
esemplu și a deschis facultățile șale de
medicină șticului șicomatic al medici-
cinii dentistice; în Franșia se pregătesce
o reformă analogă și acum a intrat și Ro-
mânia pe această cale a progresului, prin
inscrierea în legea sanitară a art. 112,
care hotăreșoe, oă dela anul 1896 se ad-
mită din nou la eșercițiul chirurgiei den-
tistice numai doctorii în medicină.

Cei 714 doctori în medicină sunt
împărșiți peste totă țera într'un mod
forte inegal: în orașele mari sunt con-
centrași mulți medici, în unele plăși și
plaiuri ne lipseșoe personalul pentru ocu-
parea funcțiunilor de medici de plasă. În
capitala Bucureșci domiciliază 174 doctori
în medicină, a patra parte a medicilor din
totă regatul român, la Iași 44, la Galați
30, la Craiova 22, la Botoșani și Brăila
câte 20, la Focșani 16, la Ploesh 13.

În totă țera funcționează:

161 farmacii, concesionate cu dreptul
transmisibil;

9 farmacii cu dreptul personal pe
vieță (Dobrogea);

11 farmacii filiale, concesionate în
mod provisoriu, din cari 8 funcționează
totul anul, ér 3 (din Lacul-Sarat Slănic,
Bacău și Strunga), numai în timpul sta-
guniei balneare.

Concertul Ondricek.

Artistul genial șe ouoscoșe din pri-
mele tonuri, ce le șocöte din instrumentul
șeu. Astfel ni-a convnș de această și
Ondricek, unul dintre cei patru mari
virtuoși în viöră cu nume europen, care
ne-a oferit aseră o plăcere din cele mai
rare. Că toți artiștii mari, are și Ondricek
particularități șale în eșecutare, cari te
oăștigă și te fac ș-lă admir. Töte: cum
ia el viöra în mână, cum o imbrășieșă cu
căldură și cum cântă, sunt la el originale.
Tonurile viöre: lui tradăș sentimintele lui
proprii, și oă și o putere electrică vibreșă
printre comóra de tonuri, ce cu atât foc
și artă șocöte cu ușurătate se le șocöșă,
ju-cându-se cu arcușul. Brașul lui drept
nu se mișcă prea mult, numai mâna dela

închietură conduce arcușul forte elegant,
leșer și sigur. Acestă am putut o bine
observa și la „Moto perpetuo“ de Ries.

Nu șocöi, care pișă a plăcut mai bine,
oăci töte au avut părțile lor de admira-
rat, șeu prin variașuni, cari au desfășurat
oosala tehnică a virtuosului, șeu prin alte
bravuri în cari e forte bogat. Viöra lui
vorbeșoe, și cine o aude, o înșlege. Fanta-
sia lui asupra operei „Mirésa vëndută“, de
Smétana, a entusiasmat publicul la culme,
aplaudele nu mai voiau nicidcum să înceteșoe.
Virtuosul a mai adăugat vre-o 3 pișe
afară de program, din cari amintim admi-
rabilul „Hexentanz“ de Paganini.

D-ü Ondricek, care este supranumit
„Ioachimul Boemilor“, emuleșă cu cei trei
mai mari violiniști ai timpului: Joachim,
Sarasate și Wilhelm, și îi întrece pöte în
tehnică, care la densus a atinș deja, pu-
temă dice, culmea perfecțiunei. O mică in-
dispoșiția reșin pe d-na Ondricek de a
cânta cantecele anunțate în program.
Așemenea pianistul Fränke fü înlocuită
cu un altul, care înoă a fost forte
dester, având o predare lină și plăcută
și acompăniand pe virtuos forte bine.

Sciri telegrafice.

Budapeșta, 15 Noembrie. Se vor-
besce că în locul conțelui Csaky,
care vrea să se retragă, va fi nu-
mit ministru de instrucțiune con-
țele Iuliu Andrassy. O parte mare
a guvernamentalilor stăruie ca suc-
cesorul lui Csaky să fiă secretarul
de șticu Berzeviczy.

Monga, 15 Noembrie. Ministrul
de eșterne conțele Kalnoky a sosit
aici și a avut o lungă audiență la
regele Italiei.

Literatură.

Industria, igienă și comerțul exte-
rior. Urmare la „forțele productive ale Ro-
mâniei. Conferinșă făcută la Societatea
geografică română la 15 Martie 1893, de
I. I. Nacianu, profesor de economie poli-
tică la școla de arșitectură din București,
membru al șocietății de ștatistică din Pa-
riș. București, librăria Sococș et. Comp,
(Calea Victoriei 21). Formată mare 8º de
41 pag. Tipar curat, hărtiă fină.

DIVERSE.

Sfirsitul unei fântăni făcötoșe de
minuri. Se telegrafiază din Pojun: Cea
ce n'a putut să facă nicid circulara epis-
copului Boldizar cătră credincioșii șei, nicid
predicatorul și chiar nicid autoritățile și
gendarmeria, i-a succes în șilele aocștea
fisolgăbirului Nagy din Malaozka. *Fântăna
făcötoșe de minuri* din Gairing a dat
de câte-va luni multă bătae de cap auto-
rităților, pentru-oă pe fiă-oare șeptemănă
veniau mii de ömeni din Austria de Jos,
Moravia și Ungaria, în procesiuni mari la
„fântăna făcötoșe de minuri“, pentru ca
se se vindece acolo de töte bölele și se
se röge Maicei Precește, care a fost vę-
đută de multe-ori în fântăna. Fisolgăbi-
rului Nagy îi veni șilele aocștea ideia, oă
se pună să verse în fântăna un butiu
întreg de creolină. Tot-odată puse se se ia
ioșne și mesele de rugăciune, cari fuseră
puse pe pom și împregiurul fântănei și le
dăd în păstrare preotului din Gairing. Odată
cu judecătorul veni în Gairing și un lo-
cotentu de gendarmeria cu 20 ömeni,
cari ocupară töte șocșele, ce conduceau la
Gairing pentru a opri procesiunile, ce ve-
neau. Cu töte aocștea, în nöpăta următoare
erau vre-o 700 de ömeni la fântăna. De
öce înșă, nu numai că apa denaturată de
creolină era de neșut, dera și fântăna im-
prășcia un miros forte neplăcut, entu-
siasmul șovocilor pentru fântăna făcö-
toșe de minuri dispără numai decăt. Po-
porul o numeșoe acum *fântăna dracului*.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maiorü.

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Noevre 1893.

Renta ung. de aur 4%	115.65
Renta de corone ung. 4%	93.40
Impr. oail. fer. ung. in aur 4 1/2%	126.60
" " " argint 4 1/2%	100.25
Oblig. " " de ost. I. emis.	122.40
Bonuri rurale ungare.	94.50
" " croate-slavone.	98.-
Imprum. ung. ou premii.	—
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin.	—
Renta de hartie austr.	96.95
" " argint "	96.75
" " aur "	118.80
Losuri din 1860	144.50
Actii de-ale Bancoei austro-ungar.	993.—
" " " ung. de credit.	412.50
" " " austr. de credit.	334.—
Napoleonori	10.14
Marci imp. germ.	62.62 1/2
London (lire sterlinge).	127.40
Reute de corone austr.	95.95

Cursul pieței Brașov.

Din 15 Noevre 1893.

Banote rom. Cump.	10.08	Vend.	10.12
Argint român.	10.—	"	10.05
Napoleon-d'ori	10.10	"	10.14
Galbeni	5.98	"	6.02
Ruble rusesci	—	"	—
Marci germane	61.90	"	—
Lire turcesci	—	"	—
Soris. fonc. „Albina” 6%	—	"	—
" " " 5%	101.50	"	102.50

Forțe importante

pentru găzduce bune!!!

Cine voese să cruțe banii, lucru, timp și sănătate, acela să spele numai cu

„SZAPPANIT“

(o. și r. priv.)

„Szappanit“ este săpun pulverizat de calitate foarte puternică la spălat și cu landă recunoscută, ca cel mai bun praf de spălat. Cruța atât albiturile, cât și mâinile și săvătatea. În Anglia, Franca, Germania și America, cele mai nobile Ladys se spală cu „Szappanit“ de 20 de ani și sunt foarte mulțamite. Pe fâ care pachetă este o descriere și marca. Un pachetă mare costă 10 or. Ce-reți numai „Szappanit“.

„Szappanit“ se afla în toate prăvăliile cu arturi coloniale, și la fabrica lui Ernst Meyer în Budapesta, strada Lujza 20. Se trimite cu rambursă. Representantă se acceptă în ori și ce oraș al monarhiei. 250,2—10.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscri-sei administrațiunii. In casul publicării unui anunț mai mult de odată se face scăde-mentă, care cresce cu câtă publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.”

Marea Descoperire a Veacului

ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac

(fără nici o primejdie) în contra **Neputinței**. Vindecarea anemiilor, a Sleitilor, etc.

INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIEȚEI

Administrația **ELIXIRULUI GODINEAU** la PARIS, 7, r. Saint-Lazare. BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEASĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găsește ELIXIRUL GODINEAU și la BUCUREȘTI, la Hie ZAMFIRESCU, droghist; la JAȘI, la D.D. Frați KONYA, farmaciști.

și la Tulcea, la Dr. D. RAVBLICO, farmacia la „MINERVA,” la Galați, STALSKI, farmacist, la Ploiești, la J. & C. CHRISTESCU, farmacist și droghist, la Roman, la D. J. WERNER, farmacist.

MARIAZELLER

cară au efectă escelentă în contra tuturoră bôleloră de stomachă, suntă ună medicamentă neapărată de lipsă pentru ori-ce casă.

Semnele din care se cunoscu bôlele de stomachă suntă: lipsa de apetit, slăbiciunea stomachului, respirațiune cu mirosă greu, umflare (venturi), răgăiată acru, colică, catară de stomachă, producere excesivă de flegmă, gâlbîn re, greață și vomare, cărcei la stomachă, constipațiune seu inouare

Și la durere de capă, încărcarea stomachului cu mănăcări și beuturi, limbrici, suterințe de splina, ficat și hemoroide, aprobată ca medicamentă sigură de vindicare.

La bôlele indicate s'a constatată picături de Mariazeller, ca celă mai bună leacă, care confirmă sute de testimonii. Prețul unei sticle împreună cu prescrierea de intrăbuințare 40 cr. sticla, îndoită de mare 70 cr. Expediția centrală prin farmacistul Carl Brady, Kremier (Moravia). Să se observe marca de contrafacere și subscrierea.

Picături veritabile suntă numai acelea pe acăr embaiage este lipită o fâșiă verde cu cuvintele „Sezeuge die Echtheit.” Acăsta fâșiă pörtă și subscrierea mea.

Veritabile se află în Brașov: la farmacia Jekelius Wwe, farm. Victor Roth, farm. Jul. Hornung, farm. Franz Kelemen la „Biserica albă,” farm. Eduard Kugler la „Hygiea,” farm. Gust. Jekelius în Husszufalu, farm. H. G. Obert Brașov. 22—*

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

- Dela Pesta la Brașov:**
Trenul de persône: 8 ore dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 ore 25 minute sêra.
- Dela București la Brașov:**
Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul mixt: 7 ore 1 minute sêra.
Trenul accel.: 10 ore 17 minute sêra.
- Dela Zêrnesci la Brașov.**
Trenul mixt: 6 ore 10 min. dimineața.
Trenul mixt: 1 oră 14 min. după am.
- Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.**
Trenul depersône: 8 ore 18 min. dim.
Trenul mixt: 1 oră 49 min. după am.
Trenul mixt: 6 ore 56 min. sêra.

Plecarea trenurilor din Brașov:

- Dela Brașov la Pesta**
Trenul mixt: 5 ore 10 min. dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
Trenul de persône: 7 ore 43 min. sêra
  - Dela Brașov la București:**
Trenul accel.: 5 ore 15 minute dim.
Trenul mixt: 11 ore înainte de amăzi.
Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.
  - Dela Brașov la Zêrnesci:**
Trenul mixt: 9 ore 5 min. dimineața.
Trenul mixt: 3 ore 16 min. după am.
- Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.
Trenul de persône: 5 ore 46 min. dim.
Trenul mixt: 8 ore 50 minute a. m.
Trenul mixt: 3 ore 10 min. după am.

Cheque-Conto
la postă
Nr. 505.

INSTITUTUL DE CREDIT
ȘI DE ECONOMII

„ALBINA“

FILIALA BRAȘOV,

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungară.

Recomandăm P. T. public pentru plasare de capitale

Scrisurile fonciare de 5%

ale „Albinei” inst. de cred. și econ. în Sibiu.

Acelea sunt emise în bucăți à fl. 1000 și fl. 500 și se fructifică cu **netto 5% fără nici un scădemânt.**

Cuponii de interese să răscumpără la jumătate de an la 1 Ianuarie și 1 Iulie la casele institutului din Sibiu și Brașov și la Pester ung. Commercial-Bank în Budapesta fără nici un scădemânt și liber de ori ce provisiune.

Pentru fructificarea punctuală și răscumpărarea scrisurilor fonciare garantăză:

- Ipotecile**, care în sensul legel pentru scrisuri fonciare din anul 1876 suntă menite esclusiv pentru coperirea detentorilor de scrisuri fonciare și asecurate prin întabulare în cărțile fundare în favorulă aceloră, asupra căroră se emit scrisuri fonciare până la maximum 1/3 a valôrei de prețire, ceea ce se confirma prin controla Comitetalui de supraveghiare pe fâ-care scris fonciar emis.
- Scrisurile fonciars ofer deci o siguranță mai mare ca și pupilară.
- Fondul de garanție de fl. 200,000** specială al scrisurilor fonciare, care fondă e detașată din capitalul de acțiuni al institutului.
- Totă cealaltă avere a institutului inclusive fondul de rezervă.**

Scrisurile fonciare de 5% ale „ALBINEI” atât cu privire la siguranța lor absolută, cât și ca una din chârțiile indigene cele mai fructifere se recomandă deci de sine pentru plasarea de capitale, de bani pupilari, fonduri publice și private etc. și le vindem pe cât ajunge provisiunea lor în cursul de marfă al bursei din Budapesta.

La cumpărarea unei cantități mai mari le oferim în cursul mijlociu.

„ALBINA“
institut de credit și de economii
FILIALA BRAȘOV.

1—*

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe ună an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe ună an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se facă mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domni, cară se voră abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Numere singuratice

din „Gazeta Transilvaniei“

à 5 cr. se potă cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu, și în tutungeira I. Gross.